

Het werk van de kunstenaar Joost van Roojen is weinig geëxposeerd.

Een paar jaar geleden organiseerde de kunstenaar op zijn eigen kraakhelder atelier een tentoonstelling, die een avond en nacht duurde, en nodigde daarvoor vrienden en kennissen uit. Nu treedt hij voor een groter en onbekend publiek naar voren met een overzicht van zijn werk.

Dit werk wordt gekenmerkt door een hoge geconcentreerdheid, die, hoe verrassend, wisselend het ook in zijn ontwikkeling moge schijnen van het begin af aan duidelijk aan het licht treedt. Deze geconcentreerdheid is zowel te vinden in de gerichtheid van de kunstenaar op de geheel eigen wereld, die in zijn werk tot spreken gebracht wordt, als in deze wereld zelf. Dat hier de twee zaken, de gerichtheid en het object van deze gerichtheid, afzonderlijk genoemd worden, vindt zijn oorzaak in de omstandigheid, dat deze wereld, ofschoon een door de kunstenaar zelf opgeroepen exploratie-gebied, toch ook aan hemzelf vreemd is. Een gebied, dat hem als een surreële reiziger in de ban heeft, en hem voert langs onbevroede paden naar . . . ja, waarnaartoe? Dit vraagteken, waarop geen klaar, rechtlijnig en duidelijk antwoord schijnt te komen (of kwam: zie de lijn van zijn ontwikkeling) bepaalt het surreële karakter van het werk. Maar het surrealisme wordt als het ware binnenste buiten gekeerd: niet langer wordt met een angstwekkende precisie het landschap van de gedroomde droom in kaart gebracht tot aan de afzienbare horizon, in het werk van Van Roojen komt het nog niet geziene landschap achter of onder deze horizon aan de oppervlakte in het spel van water en verf. Ik denk aan de surrealistische landschappen van Yves Tanguy. Maar waar hier het inwaarts gekeerde licht over het landschap heengelegd wordt, verstervend tot aan de verre einder, wordt deze einder in het werk van Van Roojen transparant naar de vreemde, van achter deze einder naar ons toe stralende zon. Dit soort verschillen, die in zijn werk met betrekking tot werk van anderen optreden, maken het zo moeilijk aanknopingspunten te vinden met de ontwikkeling van de schilderkunst als zodanig. Zijn werk laat zich door een bijna volstreekte eigenstandigheid niet invoegen, en alle gebruikelijke betekenissen of interpretaties, die een bepaald vormgebruik aankleven, gaan voor dit werk niet op.

Ook al trad reeds zeer vroeg in de vijftiger jaren een streng georganiseerd vorm- en kleurgebruik in zijn werk op, die ons doen denken aan het werk van kunstenaars als Vasarely, toch speelt zijn werk zich af buiten de actualiteit.

Vanwege het feit, dat hij een gehoorzaam reiziger is in zijn eigen exploiratiegebied, zien wij de weg steeds weer afbuigen op het moment, dat wij denken de duidelijke contouren te herkennen van een doelstelling, die aanknopingspunten bevat met die van anderen.

Wij zijn de kunstenaar, de bruikleengevers en de inrichter van deze tentoonstelling, Aldo van Eyck, veel dank verschuldigd voor hun medewerking, die mogelijk maakte een eerste beeld van deze open onderzoekingsstocht in kaart te brengen.

J. Leering

Het van Abbemuseum is de fotografen H. de Bouter en C. Oorthuys uit Amsterdam dankbaar voor hun medewerking aan deze tentoonstelling. De inleidende tekst van Aldo van Eyck en vier clichés zijn met toestemming overgenomen uit FORUM voor architectuur en daarmee verbonden kunsten (Hilversum 1967).

DE SPIEGELMEESTER

Als Joost van Roojen een wand of ruimte onder handen heeft, gebeuren er ongebruikelijke dingen. Het is gewoon zo dat de werkelijkheid iets heel moois rijker wordt — en dit is ongebruikelijk genoeg! Hij sluit alle negatieve en positieve kenmerken in als hij een ruimte aan zijn kritische aandacht onderwerpt. Op een of andere manier weet hij achter de vragen te komen, welke die ruimte stelt. Hij weet ze bovendien in zijn antwoord — in wat hij er tenslotte van maakt — op te vangen. Dit krijgt dan iets onweerlegbaars. Men aanvaardt het zonder de oorspronkelijke probleemstelling te kunnen of te willen achterhalen. Van Roojen ontlokt aan het object zelf een zekere latente identiteit, die hij er dan, verinnerlijkt en uitgegroeid, door middel van een reeks subtiele (en onverwachte) ingrepen aan terug geeft. Iets onweerlegbaars, stelde ik, krijgen de resultaten, maar ook iets vanzelfsprekends. Ongrijpbaarheid, zelfs buitennissigheid, zijn aan deze eigenschappen niet vreemd, want niets verrast zo als juist het vanzelfsprekende. Het vanzelfsprekende is eigenlijk steeds buitennissig en vreemd!

Dat specifieke kenmerken en exacte gegevens, aan het object zelf ontleend, er via de psychische wereld van de schilder een verhoogde identiteit aan kunnen geven, die noch aan die psychische wereld noch aan die uiterlijke kenmerken en gegevens meer gebonden is, maar deze desondanks toch manifesteert — is in het kader van wat schilders, in of aan gebouwen, tot stand brengen, vrijwel uniek. Zelfs onwezenlijke of storende kenmerken worden door Van Roojen binnen een klare en tegelijk geheimzinnig genuanceerde orde opgevangen — maar blijven aanwezig: zoals spiegeling wat zich onder het wateroppervlak bevindt wel aan het gezicht onttrekt, maar niet verbergt.

Van Roojen is een eigenzinnig schilder en uitzonderlijk zelfstandig. Hij betreedt niemand's wereld, terwijl de lichtende ruimte, die in al zijn werk verschijnt — dit is het merkwaardige — juist voor iedereen toegankelijk is. Wanneer kleur, vorm en maat zich zó geweldig openen; dan is inderdaad iets ongebruikelijks gebeurd! Bij Van Roojen ontstaat geen wandschildering in de gebruikelijke zin, en ook geen schilder-kunstige begeleiding van de architectuur, maar wel een buiten het bereik van de architectuur gelegen andere werkelijkheid. Via deze omweg krijgt het idee ruimte een ruimere betekenis.

In de glazige hal van het rijkswegebouw-laboratorium in Delft is de grote ruimte buiten sterk aanwezig. Pas door wat Van Roojen er heeft gemaakt kreeg deze aanwezigheid gestalte — dat wil zeggen werd de hal interieur. Het wisselend licht — het klinkt wonderbaarlijk — is in de kleuren terecht gekomen. Deze ontstonden in dit wisselend licht en spiegelen de kenmerken van die wisseling. Men zou ook kunnen zeggen dat de aard van het licht steeds in de kleuren waarneembaar is. Ook dit is

ongebruikelijk, daar kleur in de schilderkunst tot nu toe slechts in één soort licht de 'juiste' of 'bedoelde' kleur is. Bij Van Roojen nodigen de kleuren, als het ware, licht-wisseling uit. Schijnbaar dezelfde kleur op vele plaatsen gebruikt (hier het groen) is in werkelijkheid juist overal even verschillend; kleuren binnen één vorm verlopen geleidelijk: het is alsof hij de grillen van het licht voor wil zijn. Ik weet het: kleuren zijn bij hem niet tijdschuw! Vandaar hun perspectief en luminositeit — hun ruimte.

Wie de grote trap in de hal op gaat (of op het bordes blijft staan), beleeft de schildering boven en de schildering beneden als spiegeling van elkaar — dus niet alleen als elkaars voortzetting. De vloer tussen beide verdiepingen is nu bovendien horizon geworden. Wie een horizon passeert weet zich in de ruimte!

Er is nog meer — men moet er overigens zijn om het te geloven: deze schildering schenkt aan de ruimte de vreugde van een eigen zonsopgang en zonsondergang! Alle kleuren en vormen doen hieraan mee; niet alleen de kleine binnenzonnen, die onderling allen anders van kleur zijn — terwijl de grote zon buiten tussen opgang en ondergang van kleur verandert. Dus soortgelijke kleurveranderingen binnen en buiten: gelijktijdig en achtereenvolgens.

De verschillende raamopeningen, als ook de wandresten er tussen, kregen pas werkelijk betekenis toen zij in de schildering terecht kwamen en maat en omtrek van ieder in beide richtingen werden voortgezet. Het komt mij voor, dat kleur, vorm en maat zich in ruimte en tijd zelden zo gedragen.

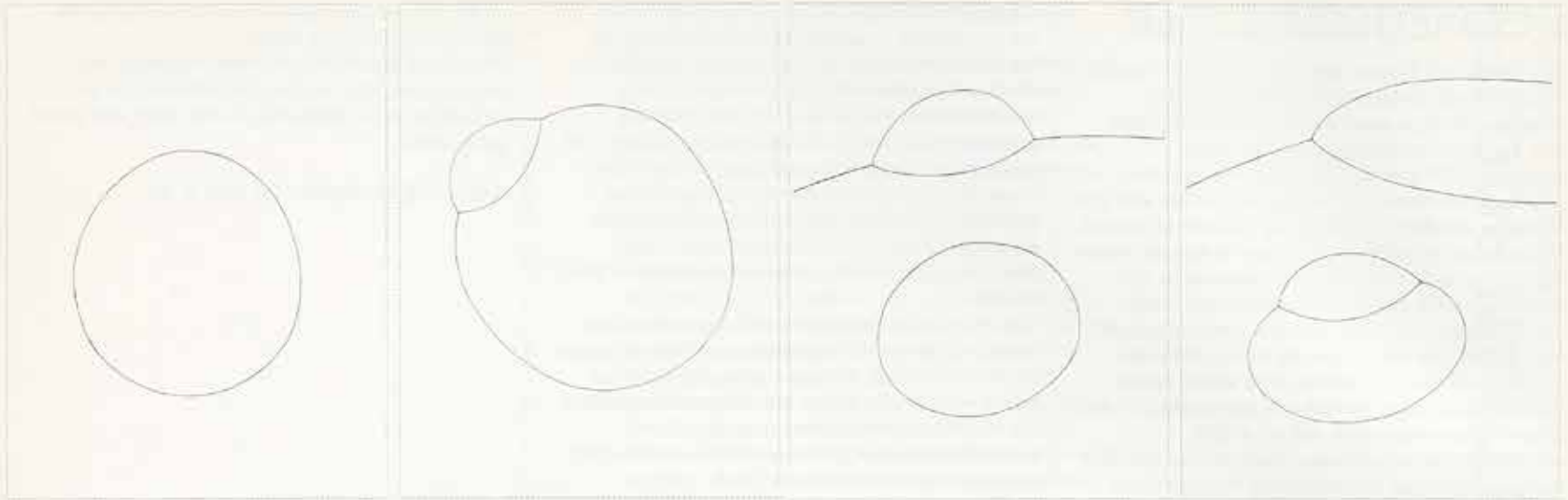
Over de schildering in de nieuwe TH-aula eveneens in Delft het volgende. Wie daar de grote aula binnengaat zal zich wellicht verbaasd afvragen of de zon in de hal, die Van Roojen er 'ovaal' en weergaloos helder achter liet, mee naar binnen is gekomen of door de wand tussen hal en aula (podium) heenschijnt, dan wel vanuit diezelfde wand twee kanten uitstraalt. En die twee maan-koude cirkels hoog boven de zon in de hal, even diagonaal weg neigend, en 's avonds, als door de maan zelf, door middel van twee lampen (op het dak buiten) beschenen.

Licht, kleur en ruimte spiegelen elkaars betekenis. Niet zonder meer natuurlijk, maar Van Roojen speelt het klaar. Hij is trouwens altijd met spiegeling bezig geweest en daarom ook spiegelmeester als geen tweede geworden. Zijn kleuren openen zich voor het licht, laten het binnen en worden ruimte — die ruimte is zijn Sahara. Hij kent de horizon van nabij: weet horizonnen (het zijn er vaak vele) toegankelijk te maken — Columbus was niet de laatste! Zij zijn bovendien doorzichtige horizonnen. Het zijn lichtgebieden van een ongekeerde luminositeit — een in de kunst zeker nieuwe luminositeit overigens. Men zou zelfs over het lichtgebied van een lijn kunnen spreken, dat door eigenaardige spiegeling van allerlei eigenwereldlijke zaken van

de kunstenaar pas gearticuleerd, ruimtelijk en daarom toegankelijk wordt.

Wie denkt een sluitende verklaring voor het verschijnsel *fata morgana* te hebben (en dit mogelijkerwijze betreurt) zal het werk van Joost goed doen.

Aldo van Eyck. Forum, juli 1967 p. 55

Wat is die bol?
 Staat hij op zichzelf of had hij zich net
 losgemaakt van iets anders?
 Is het een zon of een soort wereldje?

Het is een rustpunt, maar ook een beweging, die
 door zijn beweging mij een duw geeft om verder
 te denken en te dromen.

Hij kan optreden als zeer klein en zeer groot, als
 beweging en stilstand, als geboren worden en
 doodgaan. Het ene moment is hij koud en
 onverbiddelijk, alleen en absoluut. Dan ineens is
 hij warm en in gezelschap.

D. Wijsenbek van Veldhuizen

BIOGRAFIE

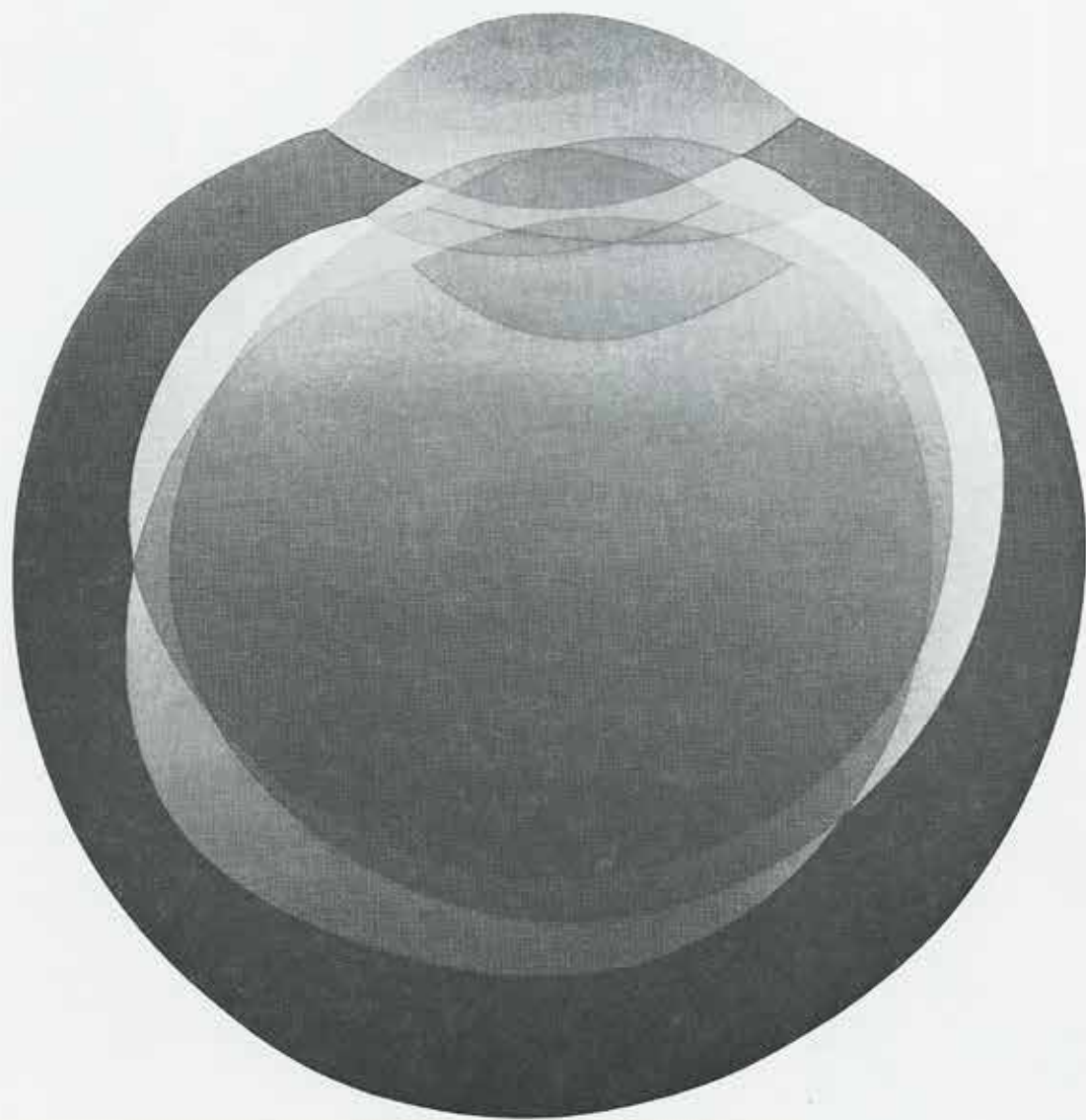
Geboren in 1928 in Zaandam. Reisde in 1950-en
 1952 door Algerije (Sahara). Beoefende na het
 schilderen op stof sinds 1958 de aquareltechniek.
 Tevens vervaardigde hij toegepast werk o.a.
 wandschilderingen, ramen, reliëfs en
 tegelwanden. Ontving in 1961 samen met
 architect Aldo van Eyck de Sikkensprijs.
 Woont en werkt te Amsterdam.

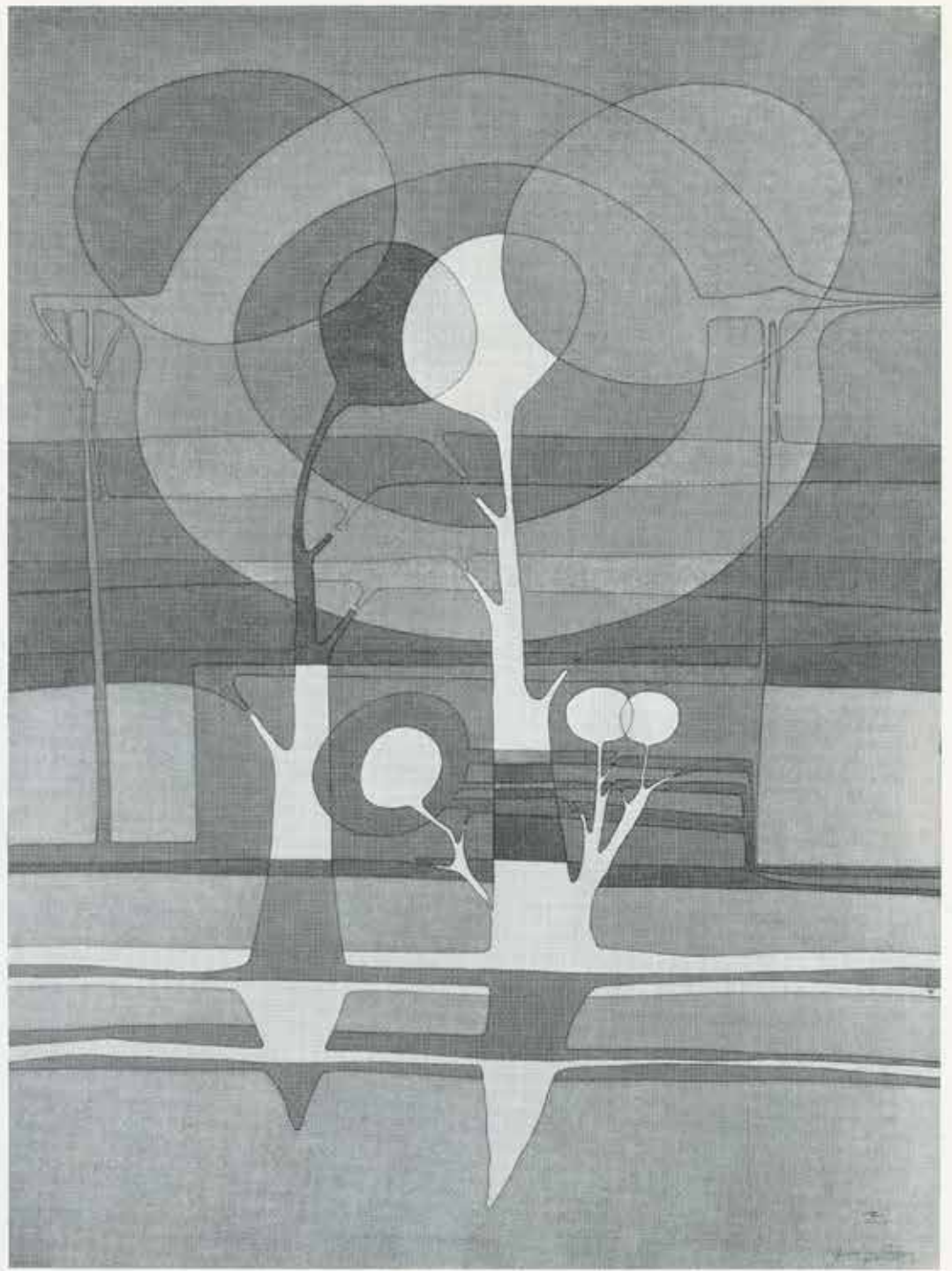
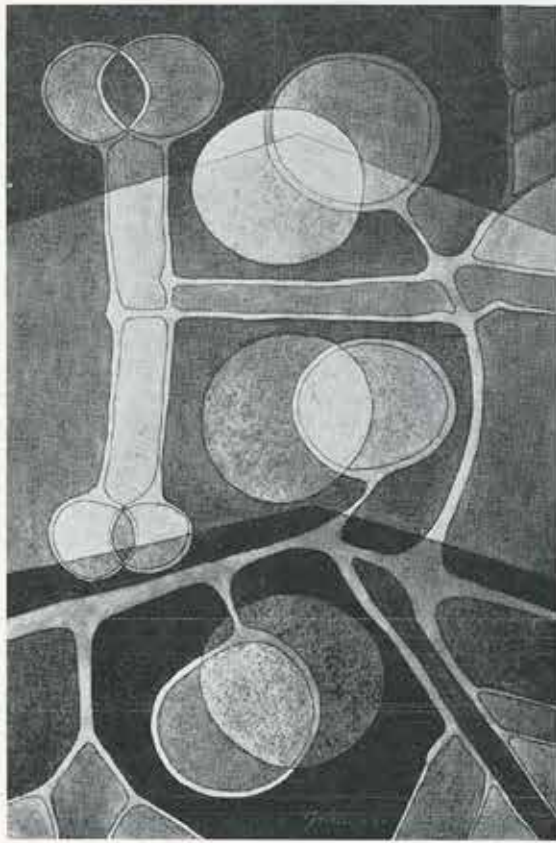
TENTOONSTELLINGEN

1962 'Zonnehof', Amersfoort (*samen met
 Carel Visser*)
 1962/63 Gemeentemuseum, den Haag
 1965 Atelier 1, Stedelijk museum Amsterdam
 1966 Kunsthistorisch instituut van de
 rijksuniversiteit, Amsterdam

PROJECTEN in de architectuur

Wanden speelplaats Zeedijk, Amsterdam 1958.
 Tegelvloer Hygeyaplein, Amsterdam 1959.
 Kleurbepaling gashouders Zuider-gasfabriek,
 Amsterdam 1960.
 Ramen gereformeerde kerk, Kampen 1961.
 Deel tijdelijke schutting Stedelijk museum,
 Amsterdam 1961.
 Deuren entrepôt pakhuis, Amsterdam 1962.
 Kopwand machinehal Verenigde papierfabrieken,
 Eerbeek (Gld) 1962.
 Wandschilderingen Rijkswegenbouw-
 laboratorium, Delft 1963.
 Deel tijdelijke schutting Stedelijk museum,
 Amsterdam, 1965.
 Wand groot auditorium TH, Delft 1965.
 Wand Physiologisch laboratorium, Amsterdam
 1966.
 Wanden HEMAF, Hengelo, 1966.
 Wandschildering gebouw Rijksluchvaartdienst,
 Schiphol 1967.
 Reliëfs in trappenhuis GAK, Zwolle 1967.
 Tegelwand hoofdgebouw waterleiding,
 Amsterdam 1968.
 Wanddecoratie Groenpol en Geveke, Amsterdam
 (*in uitvoering*)

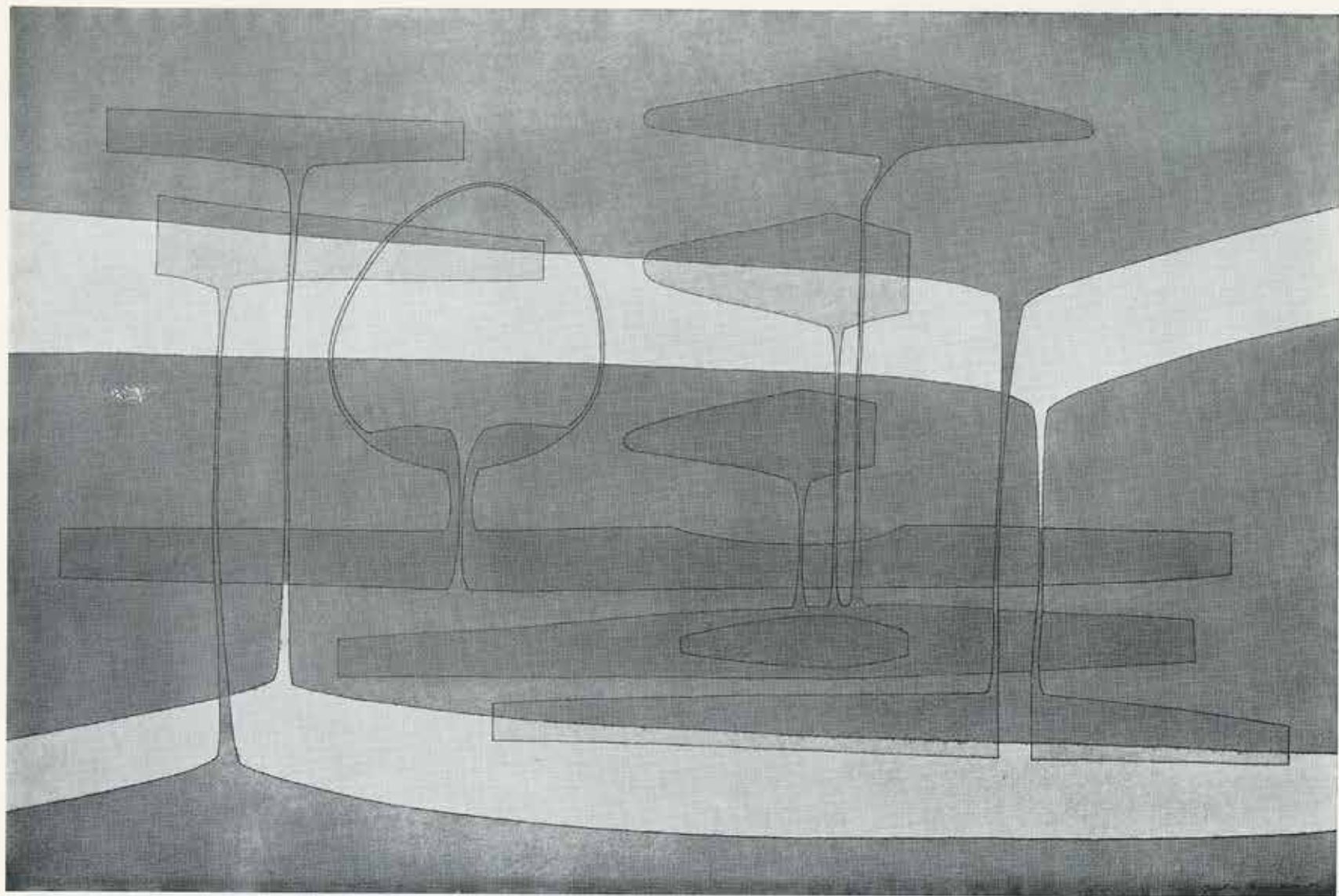

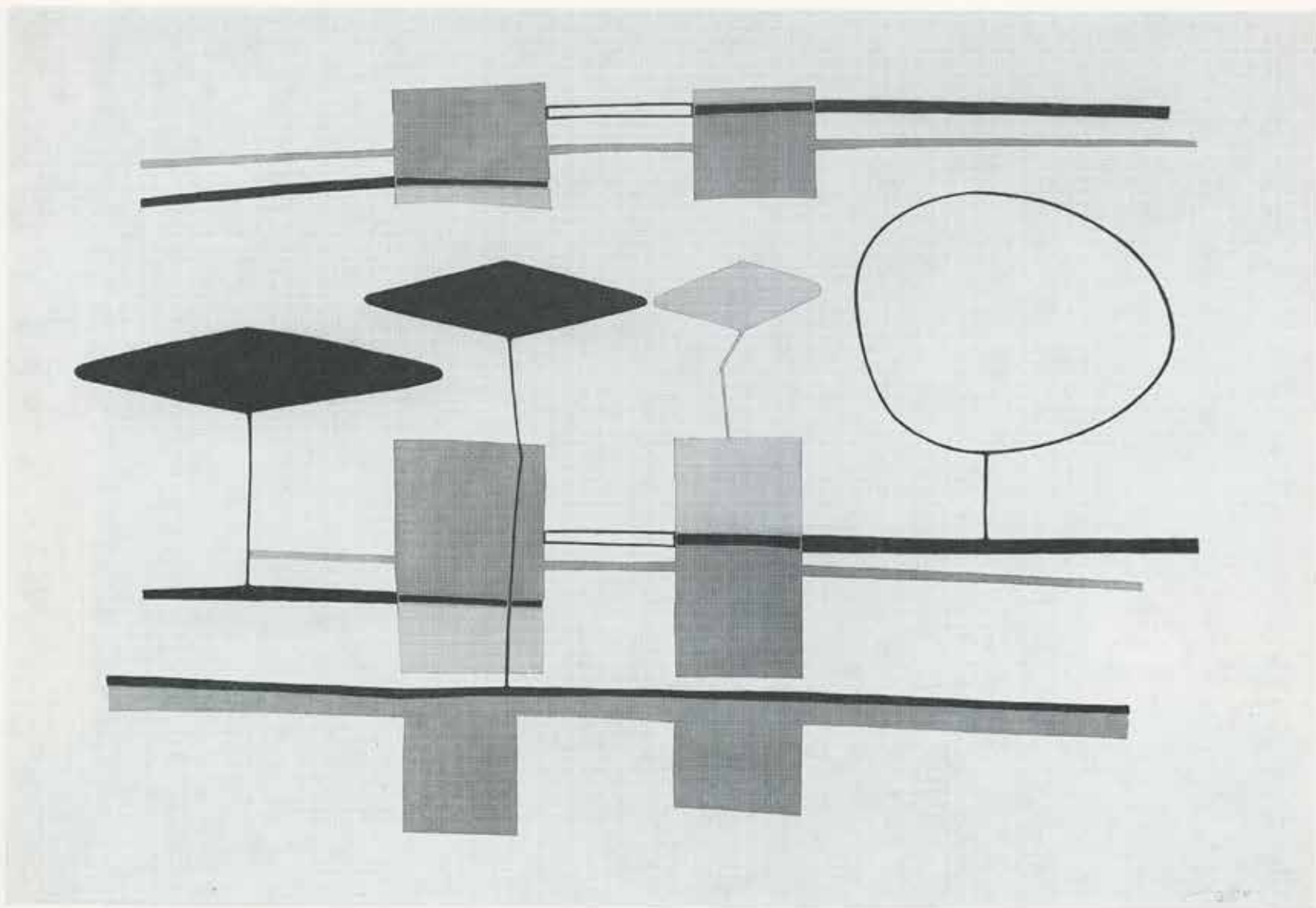
5 Zonder titel, 1959. Aquarel 44,8 x 34,7 cm.
20 Maan, 1964. Aquarel 30 x 20 cm.

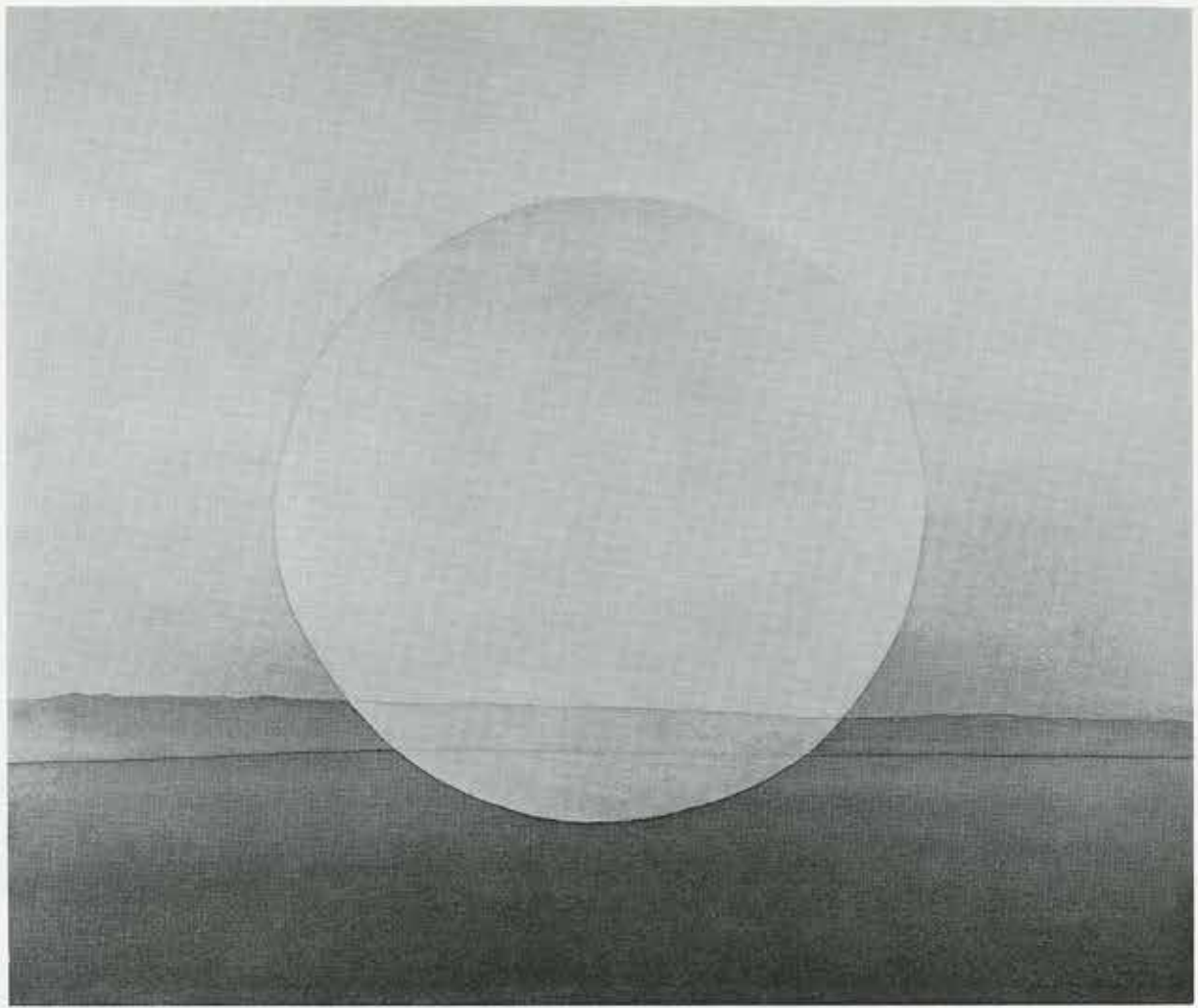
Wandschildering Rijkswegenbouwlaboratorium
te Delft 1963.

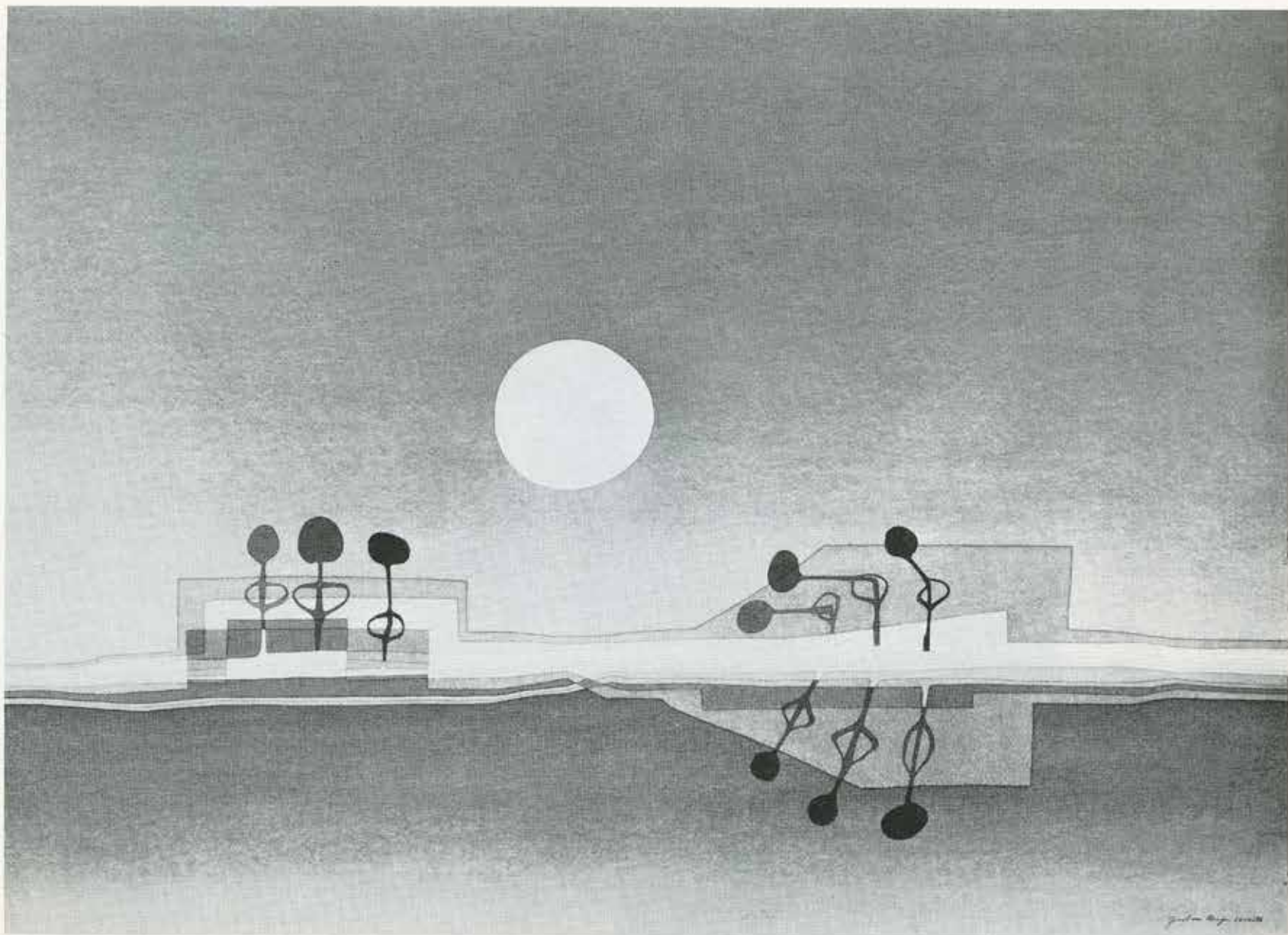

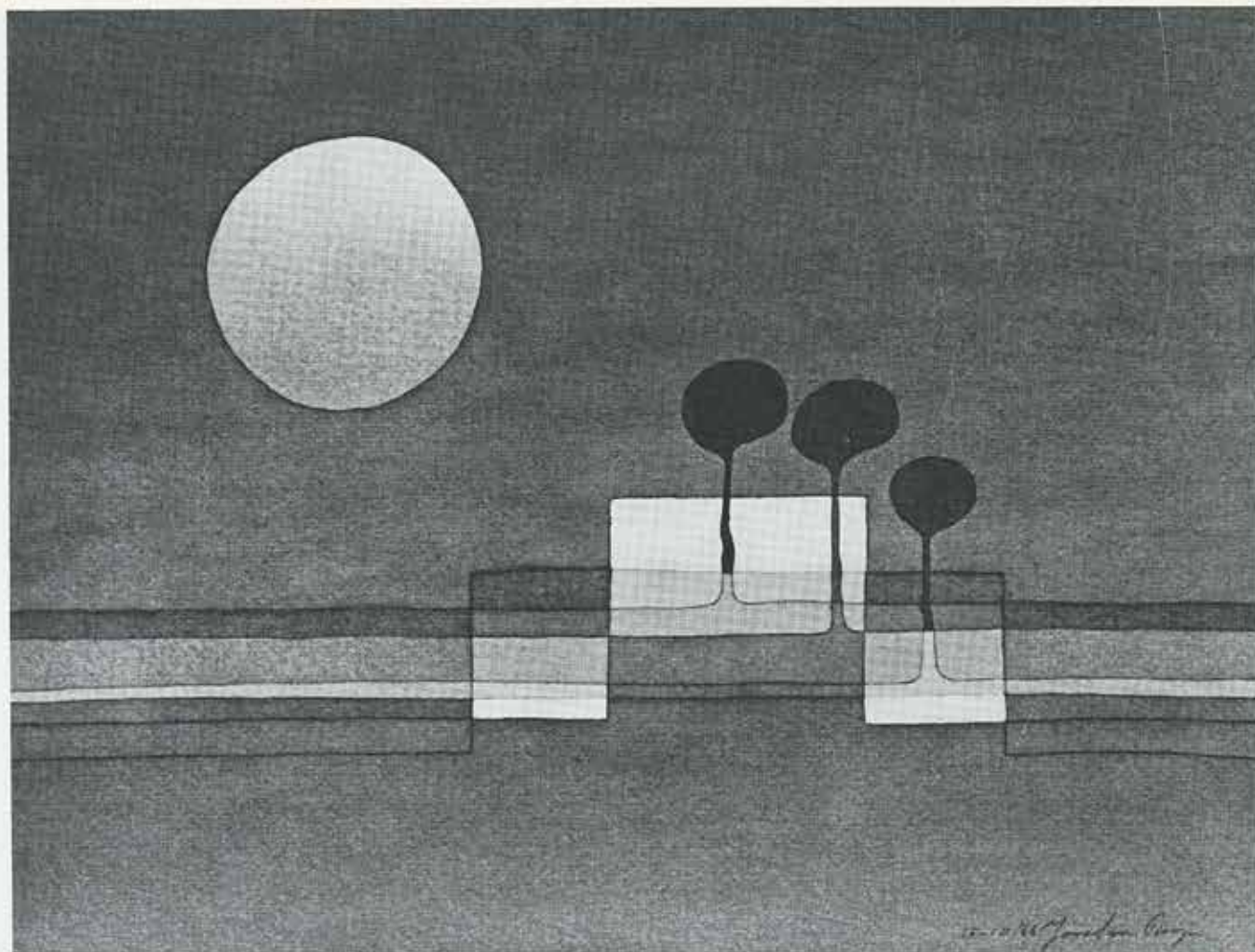

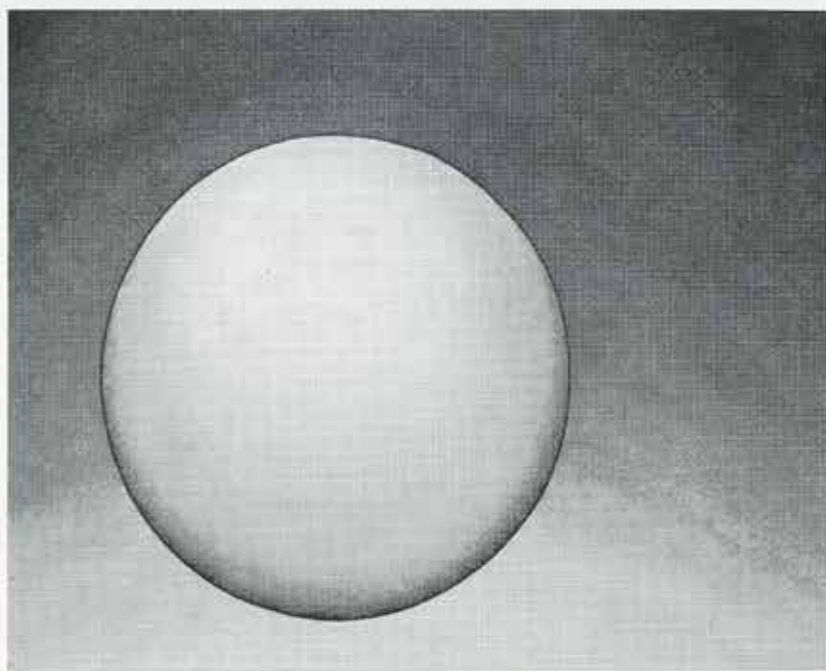
35 Zonder titel, 1965. Aquarel met oost-indische
inkt 78,1 x 57 cm.

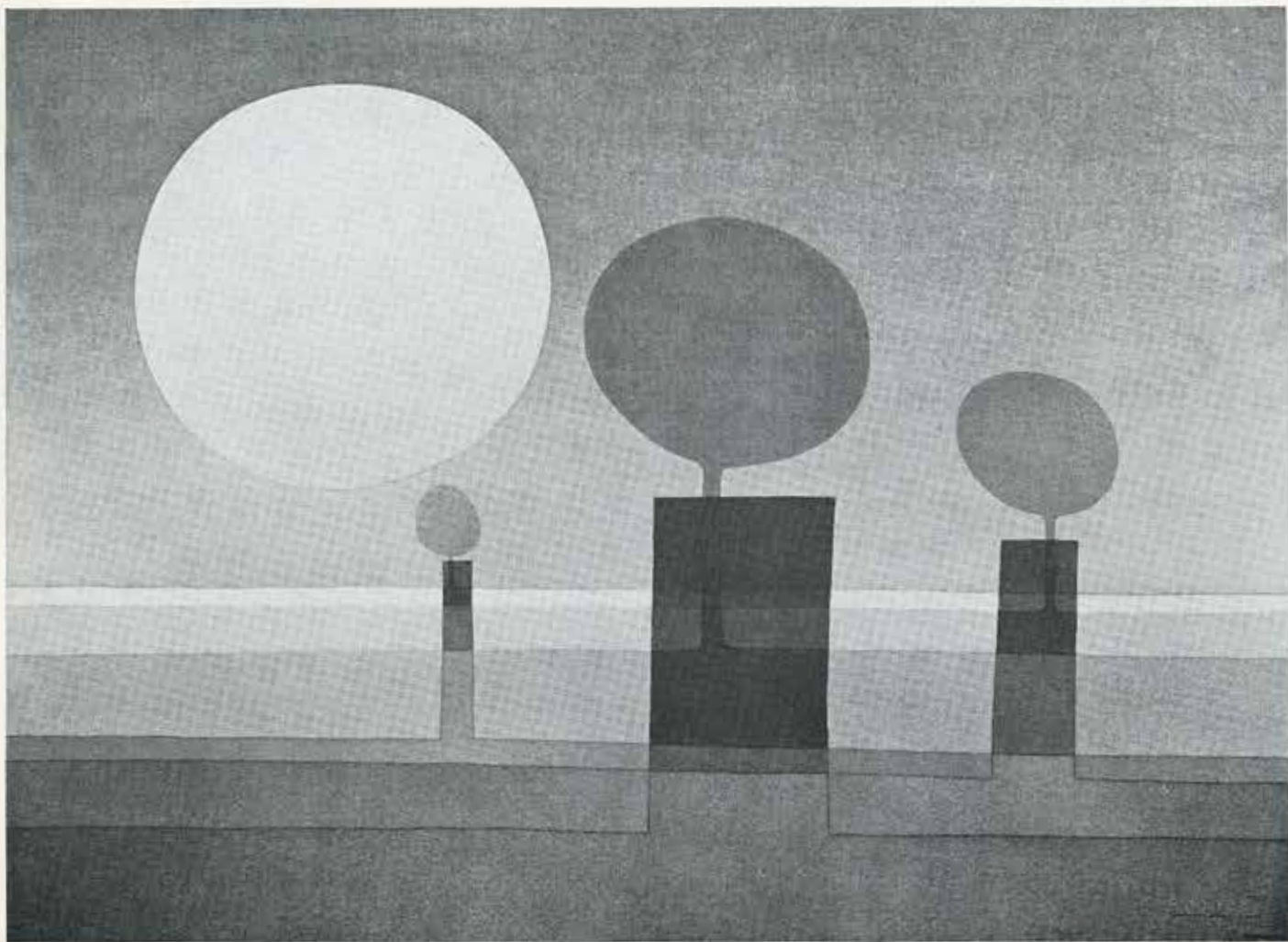

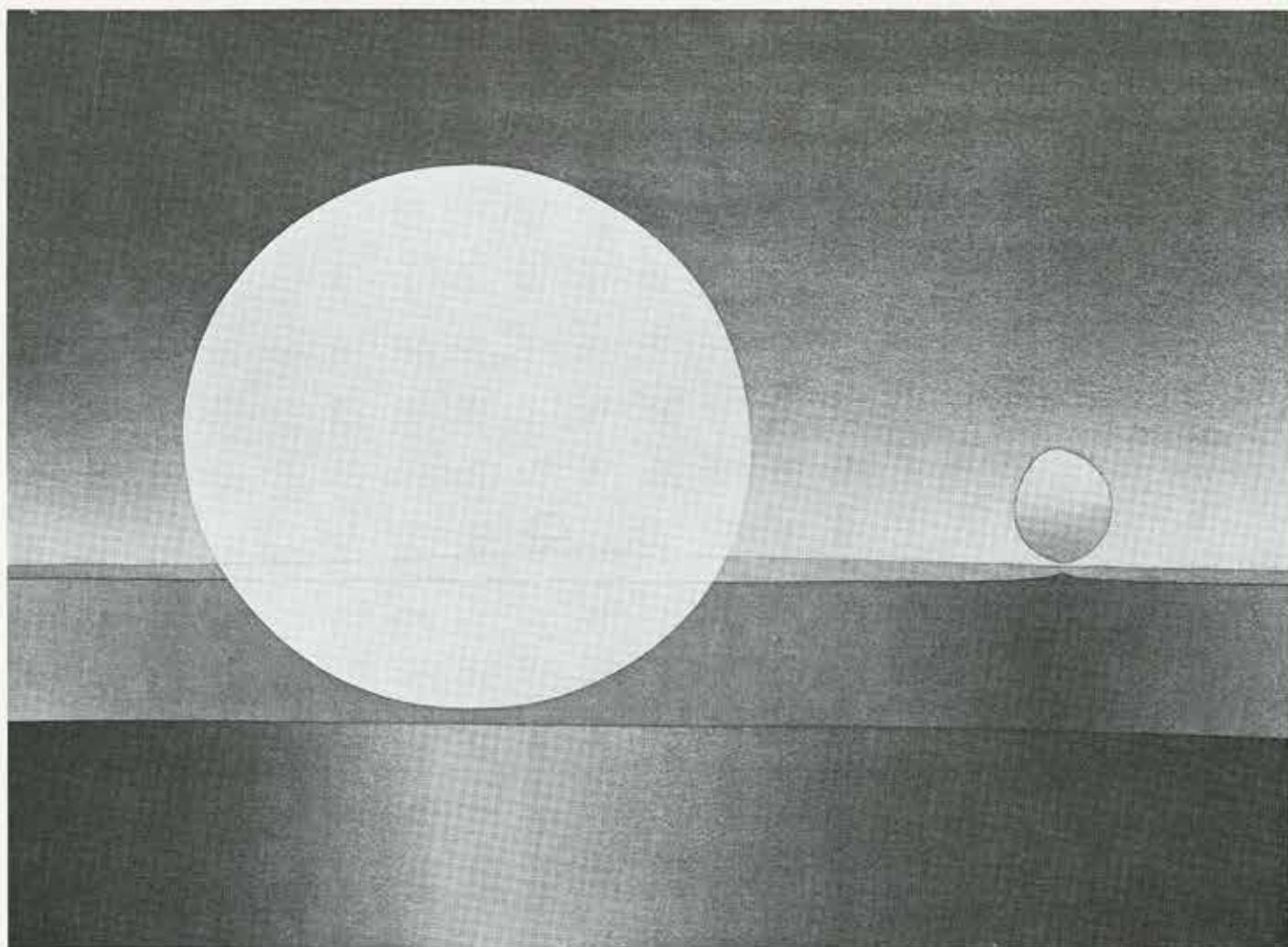
10-10-66 J. van Goyen

10 Landschap met maan 1966.
Aquarel 16 x 21 cm.

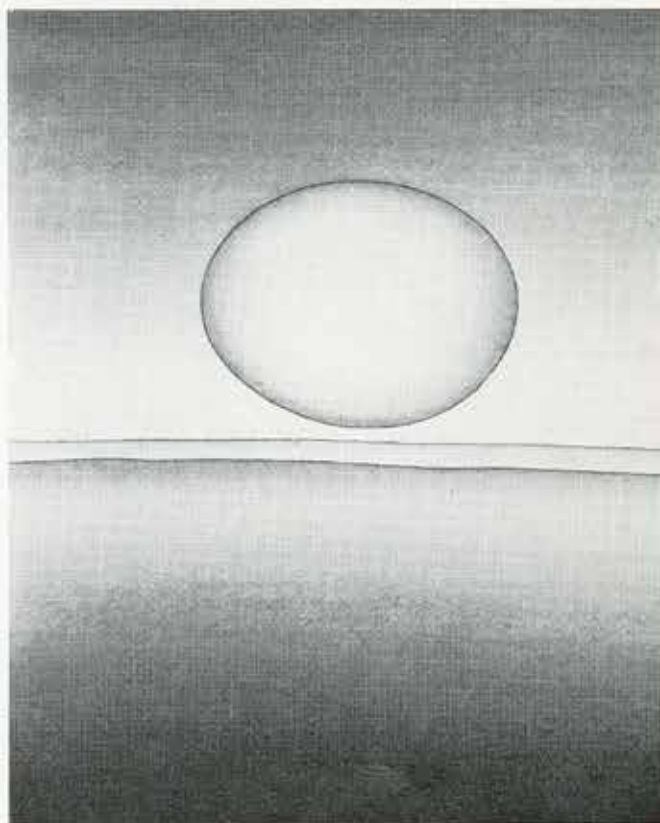
76 Grijs bol, 1968. Aquarel 20,5 x 25,5 cm.

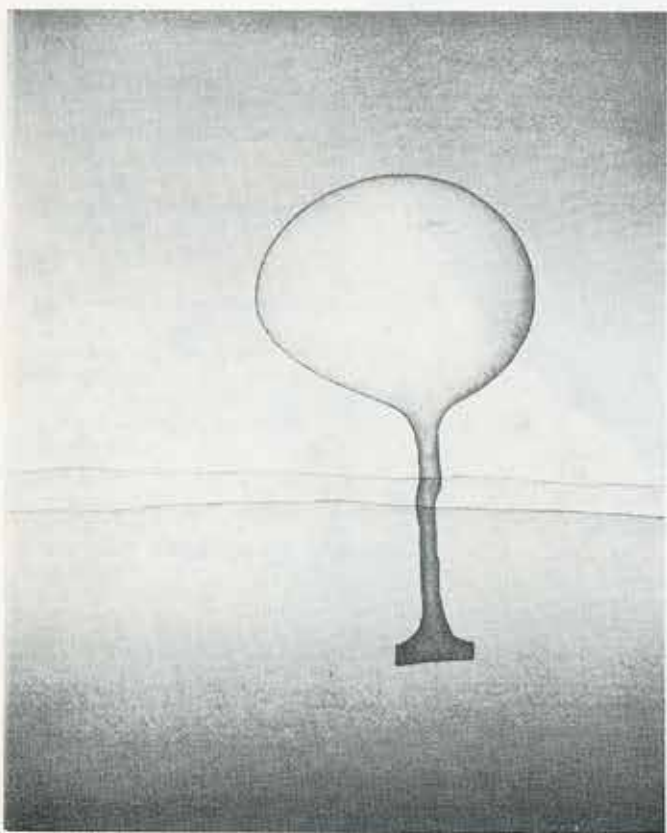
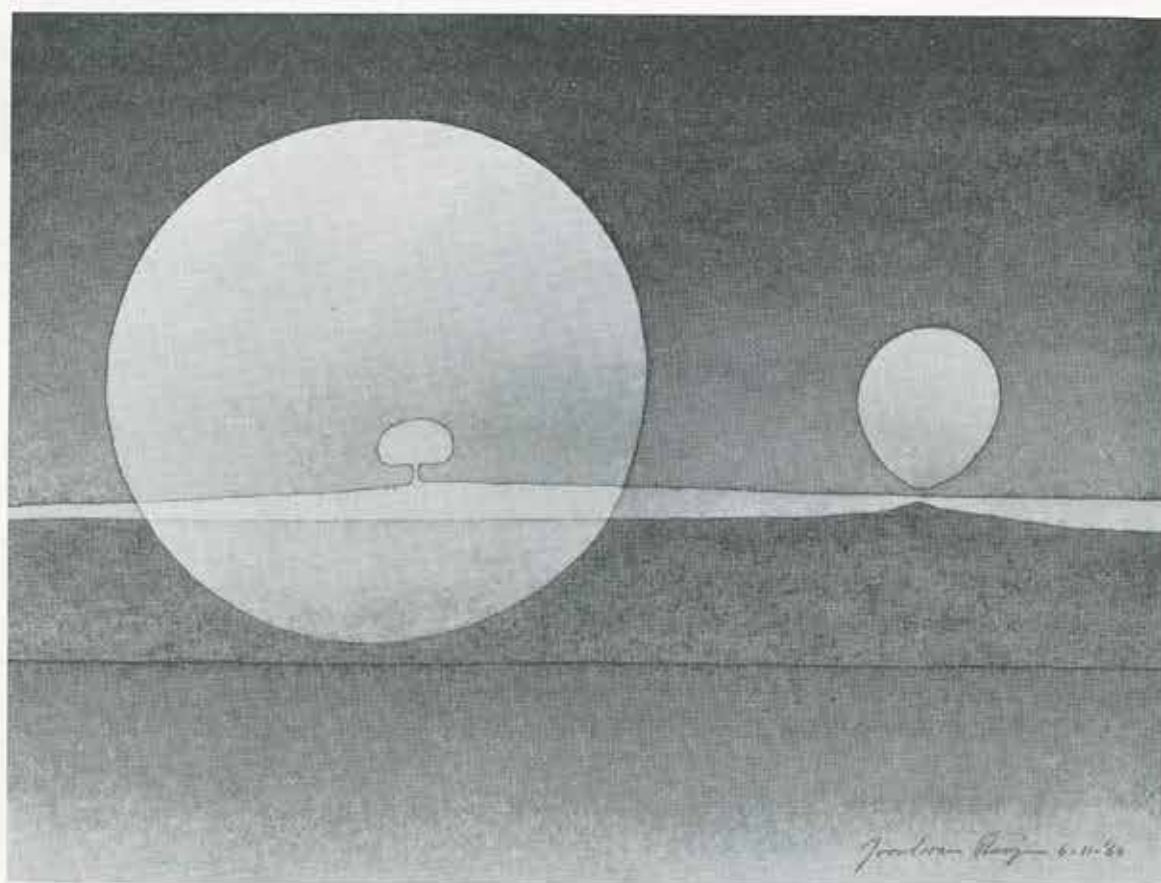

39 Landschap met rood maantje, 1966. Aquarel
56,5 x 78 cm.

82 Grijs bol met horizon, 1969. Aquarel
25,5 x 20,5 cm.

51 Zonder titel, 1966. Aquarel 16 x 21 cm.
83 Grijs bolmannetje met horizon, 1969.
Aquarel 25,5 x 20,5 cm.

CATALOGUS AQUARELLEN

- 1 Compositie met cirkels, 1957
21 x 35 cm
collectie prentenkabinet Haags gemeentemuseum, Den Haag
- 2 Aqua 1 ontmoeting, 1958
20 x 37 cm
- 3 Paars kruis, 1959
23 x 16 cm
- 4 Echtbaar, 1959
23 x 16 cm
collectie J. F. Slot, Epe
- 5 Zonder titel, 1959
44,8 x 34,7 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 6 Zonder titel, ca 1959
72,5 x 40 cm
collectie Dienst voor 's rijks verspreide kunstvoorwerpen, Den Haag
- 7 Zeegezicht, 1960
34 x 42 cm
- 8 Compositie, 1960
61 x 46 cm
collectie prentenkabinet Haags Gemeentemuseum, Den Haag
- 9 Zonder titel, 1960
86 x 58 cm
collectie Sikkens groep nv Sassenheim
- 10 Zonder titel, 1960
67 x 99 cm
collectie Sikkens groep nv Sassenheim
- 11 Blauwe balk, 1962
68 x 102 cm
- 12 Zonder titel, 1962
29 x 42 cm
collectie O.L. Hammerstein, Amsterdam
- 13 Zonder titel, 1962
67,5 x 101,5 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 14 Cinemascoop, 1963
20 x 15 cm
- 15 Vogelbomen, 1963
78 x 133 cm
- 16 Zonder titel, 1963
67 x 102 cm
collectie M. I. Menko Castolo da Maia, Portugal
- 17 Zonder titel, 1963
17 x 12 cm
collectie D. Wijsenbek van Veldhuyzen tf, Amsterdam
- 18 Zonder titel, 1963
66,5 x 99,5 cm
collectie Wim Crouwel, Amsterdam
- 19 Bruine bal, 1964
met oost-indische inkt
66 x 99 cm
collectie Dienst voor 's rijks verspreide kunstvoorwerpen, Den Haag
- 20 Maan, 1964
30 x 20 cm
- 21 Vlieger, 1964
58 x 77 cm
collectie D. Wijsenbek van Veldhuyzen tf, Amsterdam
- 22 Zonder titel, 1964
85 x 135 cm
collectie gemeente Oldenzaal
- 23 Zonder titel, 1964
66 x 99 cm
collectie G. Boon, Amsterdam
- 24 Zonder titel, 1964
13 x 13 cm
collectie H. Hertzberger, Amsterdam
- 25 Zonder titel, 1964
ca 12 x 12 cm
collectie Kho Liang le, Amsterdam
- 26 Zonder titel, 1964
17 x 12,5 cm
collectie O.L. Hammerstein, Amsterdam
- 27 Zonder titel, 1964
65 x 97,2 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 28 Zonder titel, 1964
84,6 x 139,5 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 29 Zonder titel, 1964
met oost-indische inkt
66,5 x 99,5 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 30 Gezin, 1965
35 x 26,5 cm
- 31 Twee figuren, 1965
56,5 x 78 ieder
- 32 Antennes, 1965
56,5 x 77 cm
- 33 Zonder titel, 1965
30 x 20 cm
collectie J. W. N. van Achterbergh, Amstelveen
- 34 Zonder titel, ca 1965
49 x 72 cm
collectie G. Boon, Amsterdam
- 35 Zonder titel, 1965
met oost-indische inkt
78,1 x 57 cm
collectie Stedelijk museum Amsterdam
- 36 Zonder titel, 1965
53,4 x 74,4 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 37 Landschap met maanzon, 1966
16 x 21 cm
- 38 Landschap met lange rechthoeken, 1966
19 x 24 cm
- 39 Landschap met rood maantje, 1966
56,5 x 78 cm
- 40 Horizonnen, 1966
45 x 54 cm
- 41 Horizonnen met gedeformeerde zonnen, 1966
45 x 54 cm
- 42 Rode zon, 1966
45 x 54 cm
- 43 Gele zon met horizonnen, 1966
55,5 x 74,5 cm
- 44 Cirkels in beweging, 1966
56,5 x 78 cm
- 45 Koude sahara, 1966
53 x 75 cm
- 46 Serie van elf, 1966
4 aquarellen
a 21 x 16 cm
b 21 x 16 cm
c 21 x 16 cm
d 21 x 16 cm
collectie D. Wijsenbek van Veldhuyzen tf, Amsterdam
- 47 Zonder titel, 1966
57 x 78 cm
collectie Kho Liang le, Amsterdam
- 48 Zonder titel, 1966
21 x 16 cm
collectie A. E. Bayer, Blaricum
- 49 Zonder titel, 1966
16 x 21 cm
collectie Ch. J. F. Karsten, Amsterdam
- 50 Zonder titel, 1966
45 x 54 cm
collectie J. Baljeu, Den Haag
- 51 Zonder titel, 1966
16 x 21 cm
collectie O.L. Hammerstein, Amsterdam
- 52 Zonder titel, 1966
15,5 x 20,5 cm
collectie K. Stuyf - E. Edinoff, Amsterdam
- 53 Zonder titel, 1966
21 x 16 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 54 Zonder titel, 1966
21 x 16 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 55 Zonder titel, 1966
78,2 x 57,1 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 56 Zonder titel, 1966
21 x 16 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 57 Trillende zon, 1967
30 x 27 cm
- 58 Zon met trilling, 1967
49 x 58 cm
- 59 Spiegeling, 1967
18,5 x 23,5 cm
- 60 Rechthoekige spiegeltrilling met zonnen, 1967
26 x 21 cm
- 61 Gele bergen met zonnetjes, 1967
55,5 x 77 cm
- 62 Zonsverduistering, 1967
4 aquarellen in één lijst
58,5 x 78 cm ieder
- 63 Zon, hemel, water-aarde, 1967
3 aquarellen in één lijst
58,5 x 78 cm ieder
- 64 Oog, 1967
ca 46 cm Ø
- 65 Oogbollen, 1967
ca 57 x 47 cm
- 66 Bevrucht ei, 1967
17 x 21,5 cm
- 67 Geboorte, 1967
2 aquarellen in één passepartout
15 x 21 cm ieder
collectie D. Wijsenbek van Veldhuyzen tf, Amsterdam
- 69 Compositie V, 1967
79 x 133 cm
collectie Dienst voor 's rijks verspreide kunstvoorwerpen, Den Haag
- 70 Zonder titel, 1967
52 x 74 cm
collectie A. Cahen, Amsterdam
- 71 Zonder titel, 1967
18 x 23 cm
collectie E. Hartsuyker, Amsterdam
- 72 Zonder titel, 1967
123,6 x 66 cm
collectie Stedelijk museum, Amsterdam
- 73 Zonder titel, 1967-1968
56,5 x 78 cm
collectie J. Abma, Amsterdam
- 74 Horizon-ei, 1967-1969
76,5 x 55 cm
- 75 Bergen, 1967 en 1969
3 aquarellen in één lijst
77 x 55,5 cm ieder
- 76 Grijs bol, 1968
20,5 x 25,5 cm
- 77 Zon, horizonnen en grote grijze bol, 1968
132 x 75 cm
- 78 Ringen in beweging, 1968
20,5 x 21,5 cm
- 79 Lensballonnen, 1968
55 x 55 cm
- 80 Zonder titel, 1968
101 x 160 cm
collectie Provinciaal bestuur van Zuid-Holland, Den Haag

- 81 De dood even sereen is als het geboren worden, 1969
3 aquarellen in één lijst
77 x 55,5 cm leder
- 82 Grijs bol met horizon, 1969
25,5 x 20,5 cm
- 83 Grijs bolmanneltje met horizon, 1969
25,5 x 20,5 cm
- 84 Bolletje met staart, 1969
25,5 x 20,5 cm
- 85 Cylinderbollen 1, 1969
55,5 x 77 cm
- 86 Cylinderbollen 2, 1969
55,5 x 77 cm
- 87 Cylinderbollen 3, 1969
55,5 x 77 cm
- 88 Cylinderbollen 4, 1969
55,5 x 77 cm
- 89 Spiegelzon, 1969
53,5 x 74 cm
- 90 Zonnetje (ook in een grijs land schijnt de zon) 1969
20,5 x 25,5 cm
- 91 Oranje ei met losse trilling, 1969
55 x 76 cm
- 92 Toren 1969
3 aquarellen
a. 58,5 x 78 cm
b. 58,5 x 78 cm
c. 58,5 x 78 cm

TEKENINGEN

- 93 Tekening, ca 1957
oost-indische inkt
34,5 x 74,5 cm
collectie Kho Liang le, Amsterdam
- 94 Tekening, ca 1957
oost-indische inkt
56,5 x 77,7 cm
collectie Kho Liang le, Amsterdam
- 95 Thema (uit 1956) en drie variaties, 1962
4 tekeningen
oost-indische inkt
- a thema
102 x 68 cm
- b variatie 1
102 x 68 cm
- c variatie 2
102 x 68 cm
- d variatie 3
102 x 68 cm
- 96 Zonder titel, 1957
textielverf op katoen
48 x 48 cm
collectie Wim Crowwel, Amsterdam

Foto's: Hein de Bouter, Amsterdam.
Jac. ten Broek, Amsterdam. Jan van Keulen,
Mijdrecht. W. A. Meischke, Amsterdam.
F. D. van der Poel, Amsterdam.
Stedelijke musea, Amsterdam.
Typografie: Jan van Toorn.
Druk: Lecturis nv, Eindhoven.
Druk omslag: drukkerij Meijer, Wormerveer.
Clichés: A. C. Verhees nv 's-Hertogenbosch.

ABONNEMENT OP CATALOGI EN AFFICHES

De mogelijkheid bestaat tot een jaarabonnement op de catalogi van de gemiddeld 13 wisselende tentoonstellingen die het Van Abbemuseum organiseert. De kosten per abonnement: f 25,- per jaar. (De catalogi die meer dan f 10,- kosten, vallen niet onder dit abonnement).

Een jaarabonnement op de affiches van de tentoonstellingen die per exemplaar f 3,- kosten, bedraagt f 15,-.

Beide abonnementen lopen van 1 januari tot en met 31 december. Bij aanmelding na 1 januari worden de reeds in dat jaar uitgegeven catalogi of affiches, voorzover voorradig, toegestuurd.

Bestelling door middel van storting van het desbetreffende abonnementsgeld op postrekening nummer 1094666 van het Stedelijk van Abbemuseum, Bilderdijkstraan 10, Eindhoven.

SUBSCRIPTION ON CATALOGUES AND POSTERS

We offer you the possibility to take a yearly subscription on the catalogues we issue for the on an average 13 exhibitions to be held in our museum.

The price of this subscription is D.fl. 25,- a year (catalogues over D.fl. 10,- are not included).

The above mentioned possibility is also given for posters. The price for this subscription is D. fl. 15,- a year. (D. fl. 3,- per sample)

The subscription-year is from January up to and including December. Announcements received by us after the month of January are also accepted and the catalogues/posters already issued earlier will be sent after, if not sold out at that moment.

Announcements by means of payment per international moneyorder or on our postal account no. 1094666 'van Abbemuseum', Eindhoven, Holland.

